

**DIAGNOZA POTRZEB
ZESPOŁU SZKÓŁ SPECJALNYCH
W SKOCZOWIE**

Opracowanie:

Zespół Szkół Specjalnych w Skoczowie

SPIS TREŚCI:

OBSZAR I ZAKRES DIAGNOZY	3
ZASOBY SZKOŁY	5
GRUPA DOCELOWA BADAWCZA	6
NARZĘDZIA I METODY BADAWCZE	8
WYNIKI Z PRZEPROWADZONYCH BADAŃ	9
REKOMENDACJE	11

OBSZAR I ZAKRES DIAGNOZY

DANE PODSTAWOWE/ METRYCZKA SZKOŁY:

1. Pełna nazwa szkoły:	Zespół Szkół Specjalnych w Skoczowie
2. Pełny adres szkoły:	ul. Mickiewicza 12, 43-430 Skoczów
3. NIP:	954-27-70-064
4. REGON:	070457802
5. Imię i nazwisko dyrektora szkoły:	Marcelina Chorabik-Grześ
6. Telefon kontaktowy:	33 4793349
7. Adres e-mail szkoły:	szkolaskoczow@poczta.onet.pl
8. Strona www szkoły:	http://www.zss.skoczow.pl/

W ramach Zespołu Szkół Specjalnych w Skoczowie prowadzona jest Szkoła Podstawowa nr 9 Specjalna zlokalizowana na terenie Skoczowa, Jaworza i Górek Wielkich.

Placówka kształtuje postawy prozdrowotne, ekologiczne, obywatelskie, realizuje edukację informatyczną oraz językową, stymuluje wszechstronny rozwój ucznia, skutecznie przeciwdziała patologiom społecznym, oferuje uczniom atrakcyjne metody nauki i rewalidacji, rozwija zainteresowania oraz zachęca do przyjmowania aktywnych i twórczych postaw.

Ponadto szkoła ma na celu solidne przygotowanie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych do dalszej nauki i życia w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości XXI wieku.

Jednocześnie cały zespół pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych szkoły dąży do tego, aby szkoła cieszyła się uznaniem środowiska lokalnego i zaufaniem rodziców.

W szkole realizowany jest „Program profilaktyczno-wychowawczy”, innowacje pedagogiczne i programy własne. Wszystko po to, aby uczeń niepełnosprawny lepiej radził sobie w życiu z rozwiązywaniem problemów, aby rozumiał siebie, potrafił współdziałać z innymi, jak również aby wiedział, gdzie szukać pomocy i oparcia w trudnych sytuacjach.

Obecnie szkoła bierze udział w projekcie „Ad Astra”, który jest współfinansowany między innymi ze środków europejskich: OŚ PRIORYTETOWA XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego DZIAŁANIE 11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego PODDZIAŁANIE 11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego.

Na terenie szkoły prężnie działa wolontariat, Samorząd Uczniowski, Rada Rodziców oraz Stowarzyszenie „Zobaczyć marzenia”.

Placówka cyklicznie organizuje szereg imprez, uroczystości i akcji o zasięgu szkolnym, lokalnym i regionalnym, są to między innymi Bale Integracyjne, Plenery Artystyczne, Gminne i Regionalne Konkursy Plastyczne oraz zawody sportowe.

Diagnoza potrzeb Zespołu Szkół Specjalnych w Skoczowie została przeprowadzona w Szkole Podstawowej nr 9 Specjalnej w **dniach 28.10 – 08.11. 2019r.** na terenie placówki w Skoczowie oraz w Jaworzu. Na zlecenie Dyrektora Szkoły diagnozę przygotowali i przeprowadzili wybrani z grona pedagogicznego nauczyciele wraz z pedagogiem szkolnym.

Badaniem objęto:

- 48 uczniów Szkoły Podstawowej,
- Uczniów/pacjentów przyjeżdżających na leczenie do Beskidzkiego Zespołu Leczniczko-Rehabilitacyjnego w Jaworzu,
- Nauczycieli/wychowawców Szkoły Podstawowej (w Jaworzu i Skoczowie),
- Zespół kierowniczy placówki (dyrektora oraz dwóch wicedyrektorów),
- Zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

ZASOBY SZKOŁY

W Zespole Szkół Specjalnych w Skoczowie od wielu lat funkcjonują klasy przedmiotowe oraz sale rewalidacyjne, terapeutyczne i gabinety logopedyczne, zaś w ostatnich latach powstała sala Integracji Sensorycznej oraz sala do zajęć metodą Marii Montesorii. Placówka jest na bieżąco doposażana w różnego rodzaju pomoce edukacyjne. Posiadane zaplecze dydaktyczne, sprzęt i oprogramowanie służą nauczycielom i uczniom każdego dnia nauki szkolnej. Jako szkoła dokładamy starań, aby w miarę możliwości rozwijać i uatrakcyjnić ofertę zajęć rewalidacyjnych i terapeutycznych dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Dbamy o indywidualizację kształcenia oraz o wszechstronny rozwój każdego ucznia niepełnosprawnego na miarę jego potencjału i możliwości psychofizycznych.

Bardzo ważną rolę w procesie dydaktyczno-wychowawczym pełnią kompetencje i umiejętności nauczycieli, pedagogów, terapeutów. Niewątpliwie najbardziej związani ze szkołą są rodzice uczniów. Dysponują oni szeroką wiedzą na temat swoich dzieci i posiadają rozliczne umiejętności i możliwości. Ważnym kapitałem rodziców jest ich przychylność w stosunku do szkoły. Nasza szkoła dba także o to, by mieć oparcie w środowisku. Jesteśmy otwarci na środowisko, w którym funkcjonujemy. Chętnie wychodzimy ze swoich murów do społeczności lokalnej, korzystamy z jej zasobów i możliwości, razem współpracujemy, podejmujemy szereg inicjatyw i uczymy się od siebie.

GRUPA DOCELOWA BADAWCZA

1. UCZNIOWIE:

W Szkole Podstawowej nr 9 Specjalnej uczą się dzieci i młodzież o różnym stopniu niepełnosprawności intelektualnej:

- a) prowadzimy klasy specjalne przeznaczone dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, w normie intelektualnej z autyzmem i zespołem Aspergera, z afazją oraz sprzężeniami;
- b) w zespołach edukacyjno – terapeutycznych uczą się dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie w stopniu umiarkowanym;
- c) w szkole funkcjonują klasy dla dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną oraz z autyzmem;
- d) prowadzimy zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu głębokim, które przebywają w Domach Pomocy Społecznej na terenie Skoczowa.
- e) w placówce przyszpitalnej prowadzone są zajęcia dydaktyczne i wychowawcze dla uczniów przewlekle chorych oraz z niepełnosprawnością ruchową. Na terenie szkoły podstawowej w Jaworzu obserwuje się tendencje wzrostowe dzieci przyjeżdżających z orzeczeniami bądź opiniami o potrzebie kształcenia specjalnego.

L.p.	Typ szkoły	Liczba uczniów
1.	Szkoła Podstawowa nr 9 Skoczów	49 uczniów
2.	Szkoła Podstawowa nr 9 (zlokalizowana w Jaworzu)	90 uczniów

2. KADRA PEDAGOGICZNA Z KWALIFIKACJAMI REWALIDACYJNYMI LUB TERAPEUTYCZNYMI:

L.p.	Rodzaj zajęć terapeutycznych	Kwalifikacje	Stopień awansu zawodowego	Liczba osób	Płeć
1	2	3	4	5	6

1.	Dogoterapia	oligofrenopedagogika, edukacja i rewalidacja osób niepełnosprawnych w tym osób z autyzmem i zespołem Aspergera, kurs zawodowy z zakresu dogoterapii	nauczyciel kontraktowy	1	mężczyzna
2.	Muzykoterapia	oligofrenopedagogika, edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	nauczyciel mianowany	1	mężczyzna
3.	Terapia ręki	oligofrenopedagogika, szkolenie terapia ręki	nauczyciel dyplomowany	9	kobieta – 9, mężczyzna - 1
			nauczyciel mianowany	1	
4.	Trening umiejętności społecznych	oligofrenopedagogika, szkolenie trening umiejętności społecznych	nauczyciel dyplomowany	4	kobiety
5.	Logopedia	oligofrenopedagogika, logopedia	nauczyciel dyplomowany	4	kobiety
6.	Gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna	oligofrenopedagogika, gimnastyka korekcyjna	nauczyciel dyplomowany	4	kobiety – 4 mężczyzna - 1
			nauczyciel mianowany	1	
7.	Arteterapia	oligofrenopedagogika, arteterapia	nauczyciel dyplomowany	2	kobiety
8.	Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	oligofrenopedagogika, terapia pedagogiczna	nauczyciel dyplomowany	11	kobiety
			nauczyciel mianowany	2	
			nauczyciel kontraktowy	1	
9.	Integracja sensoryczna	oligofrenopedagogika, szkolenie z integracji sensorycznej	nauczyciel dyplomowany	3	kobiety
			nauczyciel kontraktowy	1	
			nauczyciel mianowany	1	
10.	Terapia Warnke	oligofrenopedagogika, szkolenie z metody Warnkego	nauczyciel dyplomowany	7	kobiety
11.	Terapia Marii Montessori	oligofrenopedagogika, szkolenie z terapii Montessorii	nauczyciel kontraktowy	2	kobiety

NARZĘDZIA I METODY BADAWCZE

Do diagnozy wykorzystano następujące metody:

- analiza zapisów orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego,
- wywiad z dyrektorem i wicedyrektorami placówki,
- analiza ankiet skierowanych do nauczycieli – wychowawców Szkoły Podstawowej nr 9 Specjalnej,
- analiza dokumentacji - kwalifikacji pedagogów,
- analiza dokumentów inwentarza – pomocy dydaktycznych.

W czasie badania posłużono się takimi narzędziami, jak:

- kwestionariusz ankiety skierowanej do nauczycieli – wychowawców Szkoły Podstawowej nr 9 Specjalnej zlokalizowanej w Skoczowie,
- kwestionariusz ankiety skierowanej do nauczycieli nauki przedmiotu (Szkoły Podstawowej nr 9 Specjalnej zlokalizowanej na terenie Beskidzkiego Zespołu Leczniczo-Rehabilitacyjnego w Jaworzu),
- kwestionariusz wywiadu z zespołem kierowniczym.

Zakres badań obejmował:

- analizę zapotrzebowania na zajęcia dodatkowe, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć o charakterze rewalidacyjnym, terapeutycznym przeznaczonych dla uczniów z deficytami intelektualnymi oraz zajęć wyrównawczych w placówce leczniczej w Jaworzu,
- analizę potrzeb w zakresie rozwoju kompetencji i umiejętności zawodowych nauczycieli, w obszarze terapii, rewalidacji oraz nauczania przedmiotów w placówce leczniczej w Jaworzu,
- analizę bazy wyposażenia szkoły pod kątem potrzeb rewalidacyjnych i terapeutycznych oraz nauczania przedmiotów w placówce leczniczej.

WYNIKI Z PRZEPROWADZONYCH BADAŃ

1. Konieczność aktywizacji sensorycznej, aktywizacji uśpionych zmysłów uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, w celu zwiększenia ich aktywności i motywacji do działania i poznawania.

Na podstawie diagnozy stwierdza się, iż u 19 uczniów zasadne jest **wprowadzenie dodatkowych zajęć terapeutycznych w Sali Doświadczenia Świata**. Udział w tej formie wsparcia pozwoli uczniom osiągnąć następujące efekty: zrelaksować się, zyskać poczucie bezpieczeństwa, zadowolenia, poznawać nowe bodźce, poprawi orientację w schemacie ciała i przestrzeni. Co w efekcie wpłynie na wzrost aktywności, motywacji, rozwój zainteresowań oraz procesów poznawczych.

2. Konieczność wprowadzenia u 22 uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego terapii edukacyjnej umożliwiającej poprawę koncentracji uwagi, usprawnienie komunikacji językowej, (tj. wzbogacenie zasobu leksykalnego, wzrost rozumienia wypowiedzi otoczenia, poprawa wyrazistości wypowiedzi, pobudzenie aktywności werbalnej), poprawa sprawności intelektualnej poprzez wzrost jakości uczenia się, podniesienie poziomu funkcji motorycznych (wzrost sprawności ruchowej i manualnej), rozwój osobowościowy i społeczny uczniów (podniesienie poziomu rozwoju emocjonalnego, uzyskanie pożądanych postaw społecznych oraz osiągnięcie właściwego poziomu energii życiowej).

W celu uzyskania maksymalnie wysokich efektów w tym zakresie zasadne jest **wprowadzenie innowacyjnych na szczeblu szkoły zajęć dodatkowych metodą Tomatisa**. Stosowane w niej programy słuchowe modyfikują muzykę i głos w czasie rzeczywistym, tak by zainteresować mózg i rozwijać zdolności motoryczne, emocjonalne i poznawcze. Po konsultacjach w gronie pedagogicznym uznano, że odpowiada ona potrzebom uczniów, a udział w zajęciach będzie gwarantował podniesienie kompetencji uczenia się.

3. Kolejny obszar wymagający dodatkowych działań dotyczy grupy 8 uczniów z trudnościami manualnymi, koordynacją, napięciem nerwowym i komunikacją z otoczeniem społecznym, dla których adekwatną metodą rozwiązania trudności będą dodatkowe **zajęcia terapeutyczne z zakresu arteterapii - ceramika**. Udział uczniów w zajęciach wpłynie na wzrost sprawności manualnej, intelektualnej i pozwoli zapomnieć o własnych ograniczeniach, rozwinięciu wrażliwości, zbuduje poczucie własnej wartości oraz wspomaga proces przystosowawczy do życia w społeczeństwie.

4. **Wyrównywanie braków z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych** z powodu wysokiej absencji chorobowej. Zachodzi konieczność umożliwienia uczniom przewlekle chorym uczestniczenia w zajęciach dodatkowych rozwijających kompetencje matematyczno-przyrodnicze.

5. Zachodzi silna potrzeba **doposażenia bazy dydaktycznej i wyposażenia szkoły** w sprzęt specjalistyczny. Niezwykle ważne jest:

- utworzenie Sali Doświadczenia Świata,
- utworzenia pracowni ceramiki,
- zakupienie specjalistycznego sprzętu do metody Tomatisa,
- wyposażenie pracowni umożliwiającej realizację doświadczeń/pokazów zgodnie z podstawą programową oraz programów multimedialnych do zajęć matematyczno-przyrodniczych.

6. Nauczyciele wskazują na braki w umiejętności wykorzystywania specjalistycznego sprzętu do pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych metodą Tomatisa. Analiza dokumentacji dotyczącej kwalifikacji kadry pedagogicznej potwierdza brak wykwalifikowanych terapeutów do pracy innowacyjną dla szkoły metodą rewalidacji. Zatem wskazane zostały **wymagania dotyczące doksztalcenia dwóch nauczycieli w obszarze metody Tomatisa.**

REKOMENDACJE

Odpowiedzią na zdefiniowane problemy zasadna jest realizacja projektu : „**Nowoczesna edukacja i rewalidacja drogą do sukcesu uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych**” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020,

Oś Priorytetowa XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego,

Działanie 11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego, Poddziałanie 11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego.

Ideą projektu jest połączenie nowoczesnych technologii i tradycyjnych metod nauki oraz specjalistycznej terapii w celu zorganizowania kompleksowej edukacji i rewalidacji dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz przewlekle chorych uczących się w naszej szkole podstawowej należącej do Zespołu Szkół Specjalnych w Skoczowie.